Súd:	Okresný súd Čadca
Spisová značka:	5C/47/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5311207386
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Anna Holeščáková
ECLI:	ECLI:SK:OSCA:2017:5311207386.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd ČADCA sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou v spore žalobcov: 1) Y. Š., nar. X.X.XXXX, bytom Č. č. XXXX, XXX XX Č., 2) T. Š., nar. X.X.XXXX, bytom Č. č. XXXX, XXX XX Č., 3) Y.. Y. M., rod. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXA, I. - U., Česká republika, 4) L. A., rod. Š., nar. X.XX.XXXX, bytom Č. č. XXXX, XXX XX Č., 5) C. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom Č. č. XXXX, XXX XX Č., žalobcovia v rade 1 až 5 všetci právne zast. JUDr. Ladislav Ščury, advokát, Advokátska kancelária Y. XXXX, XXX XX Č., proti žalovaným: 1/ H. M., nar. XX.X.XXXX, bytom M. č. XXX, XXX XX Ž., právne zast. JUDr. Ivan Hubka, advokát, Advokátska kancelária Gaštanová ul. č. 7/35, 010 07 ŽILINA, 2/ Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, IČO: 42 499 500, so sídlom Lazovná č. 63, 973 01 Banská Bystrica, o náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

I. Súd žalobu voči žalovanému v rade 1/ z a m i e t a .

II. Žalovaný v rade 2/ j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v rade 1) sumu 18.000,- Eur, žalobcovi v rade 2) sumu 18.000,- Eur, žalobkyni v rade 3) sumu 6.000,- Eur, žalobkyni v rade 4) sumu 6.000,- Eur, žalobcovi v rade 5) sumu 6.000,- Eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobcu žalobcov v rade 1, 3, 4 a 5 voči žalovanému v rade 2/ vo zvyšnej časti z a m i e t a .

IV. Žalobcom v rade 1) až 5) p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému v rade 2/, o ktorej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením súd prvej inštancie.

V. Žalovanému v rade 1/ p r i z n á v a náhradu trov konania voči žalobcom v rade 1) až 5) v rozsahu 100 %, o ktorej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením súd prvej inštancie.

VI. Žalovaný v rade 2/ j e p o v i n n ý zaplatiť Okresnému súdu Čadca súdny poplatok za návrh v sume 1.686,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu sa žalobcovia v rade 1 až 5 domáhali voči žalovaným v rade 1 a 2 náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá ujma im mala vzniknúť tak, že žalovaný v rade 1) svojím konaním porušil dôležité povinnosti vyplývajúce z postavenia vodiča uložené v § 21 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. za ktoré konanie je trestne stíhaný OR PZ Žilina podľa uznesenia zo dňa 23.9.2009. Žalovaný v rade 1) bol v čase dopravnej nehody zamestnancom žalovaného v rade 2), pričom i dopravnú nehodu vykonal počas služby na mot. vozidle vo vlastníctve žalovaného v rade 2). Žalovaný v rade 1) viedol dňa 23.9.2009 motorové vozidlo Seat Alhambra EVČ: A.-XXX-F., pričom pri zaraďovaní sa do jazdného pruhu v smere od Y. do Ž. narazil do motocykla zn. Honda, ktorý následkom nárazu odhodilo do nákladného motorového vozidla Scania LDE 469 s návesom EVČ:

D. XXX stojaceho na parkovisku po pravej strane v tesnej blízkosti krajnice, pričom vodič motocykla Y.. T. Š. utrpel smrteľné zranenia, ktorým na mieste podľahol. Vodič motocykla Y.. T. Š. bol synom žalobcov v rade 1) a 2) a bratom žalobcov v rade 3) až 5).

2. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život osoby ako čiastkových práv na ochranu osobnosti. Protiprávnym konaním žalovaného v rade 1) došlo k úmrtiu Y.. T. Š. a tým došlo aj porušeniu práva žalobcov na súkromie (súkromný a rodinný život). Nie je rozhodné, či žili všetci v spoločnej domácnosti, sociálne, morálne, kultúrne a citové väzby presahujú dobu, kedy žalobcovia v spoločnej domácnosti spoločne s neb. T. žili. Vzhľadom na okolnosti prípadu žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačovala, je potrebné vziať do úvahy vysokú intenzitu nepriaznivého následku v podobe obmedzenia rodinného a súkromného života. Táto intenzita je daná predovšetkým nereparovateľnosťou následkov zásahu do práv a mierou, ako sa premietol do ich psychiky. V tomto smere je rozhodná aj doba, po ktorú sa ako rodičia starali o nebohého, ktorý bol odkázaný na ich starostlivosť až do smrti v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného v rade 1) . Syn žalobcov v rade 1 a 2 dlhé obdobie študoval, naposledy vysokú školu, s týmto štúdiom mali nemalé náklady. Pre určenie výšky je rozhodná závažnosť tejto nemajetkovej ujmy, ktorá je daná mierou intenzity dobou trvania nepriaznivého následku. Podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov do osobnostných práv, kedy sa nezdá postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ. Najzávažnejšiu ujmu utrpela matka - žalobkyňa v rade 1), ktorá psychicky ochorela na recidívnu depresívnu poruchu, v dôsledku ktorej sa začala liečiť v psychiatrickej ambulancii Y.. E. J. a jej stav sa ani po uplynutí viacerých rokov nezlepšil.

3. Žalovaný v rade 1) žalobcom po dvoch mesiacoch zaslal list s divným obsahom, ktorý nie je pre nich dostatočným zadosťučinením. V podanej žalobe poukázal právny zástupca žalobcov i na rozhodovaciu prax na území Českej republiky ust. § 444 ods. 3 českého OZ, ktorý stanovuje, že za škodu usmrtením prináleží pozostalým jednorazové odškodné a to každému zosnulému rodičovi 240.000,- Kč a každému zosnulému súrodencovi v sume 175.000,- Kč. Žalobcovia si uplatnili voči žalovaným v rade 1 a 2 nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu po 18.000,- € žalobcovia v rade 1 a 2 (matka a otec) a v rozsahu po 8000,- € žalobcovia v rade 3 až 5 (súrodenci).

4. Súčasťou podanej žaloby na preukázanie tvrdení boli lekárske potvrdenia preukazujúce návštevy žalobkyne v rade 1) u odborného lekára psychiatra Y.. E. J. v rokoch 2009, 2011, list od žalovaného v rade 1), uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Žiline zo dňa 23.9.2009, ktorým bolo začaté trestné stíhanie proti žalovanému v rade 1) pre skutok zo dňa 23.9.2009, ktorý bol po právnej stránke kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona. Na preukázanie tvrdení navrhol právny zástupca žalobcov, aby boli vypočutí všetci účastníci konania (strany sporu) a vzniesol návrh na pripustenie vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka spoločnosti Allianz Slovenská poisťovňa a.s. u ktorej mal žalovaný v rade 2) poistené osobné motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda. Súčasne predložil právny zástupca žalobcov i lekárske potvrdenia o návštevách žalobkyne v rade 1) u psychológa, psychiatra, internistu a imunológa (č.l. 130-138 spisu). O podanom návrhu na vstup vedľajšieho účastníka súd rozhodol uznesením, kde súd pripustil vstup poisťovne do konania (uznesenie č.l. 145), ktoré však v dôsledku podaného odvolania bolo uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/338/2015 zo dňa 23.9.2015 zrušené.

5. V priebehu súdneho sporu žalobkyňa rade 1) žiadala v podaní doručenom súdu 23.2.2016, aby súd pripustil zmenu žaloby, kde svoj nárok navýšila voči žalovaným na sumu 36.000,- €, ktorú zmenu žaloby súd pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní do zápisnice za účasti všetkých strán sporu, preto súd samostatné uznesenie nevyhotovoval. Žalobkyňa odôvodňovala zvýšenie požadovaného nároku v žalobe s poukazom na jej dobu liečenia.

6. Vo vzťahu k vyjadreniam žalovaného v rade 1) právny zástupca žalobcov uviedol, že nesúhlasí s argumentáciou žalovaného v rade 1). Poukázal na to, že pokiaľ súd nepripustil do konania poisťovňu, mal by zodpovednosť za škodu a teda aj nemajetkovú ujmu niesť samotný škodca a to žalovaný v rade 1); v predmetnom spore by súd mal zohľadniť aj zodpovednosť žalovaného v rade 2) v zmysle ust. § 420 OZ. Zastával názor, že v spore má zodpovednosť nielen žalovaný v rade 2 ale aj žalovaný v rade 1, pričom sa opiera o výklad odborníkov na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, v zmysle ktorých žalobca môže požadovať nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči subjektom, z ktorých je jeden zodpovedný v zmysle ustanovenia § 420 a druhý

v zmysle § 427 OZ. Bude to vtedy, ak chce poškodený využiť možnosť solidarity záväzku viacerých zodpovedných subjektov. Poukázal na viacerého rozhodnutia R 3/84, uznesenie NS SR 5Cdo/265/2009, 3Cdo/46/2010, 3Cdo/137/2008, 4Cdo/15/03, 4Cdo/4/99, 1Cdo/89/1997. V podaní doručenom súdu 12.5.2017 uviedol, že pokiaľ by opätovne navrhol vstup spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa a.s. do konania, návrh by bol pre prekážku res iudicata zamietnutý. Súčasne uviedol, že list žalovaného adresovaný smútiacej rodine bez konkrétneho dátumu nie je pre nich prejavom ľútosti a skôr z jeho obsahu vyplýva, že žalovaný sa necíti byť vinným z tejto nehody a preto ho nemôžu žalobcovia pokladať za ospravedlnenie sa smútiacej rodine.

7. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného v rade 2) právny zástupca žalobcov uviedol, že v čase, kedy bola podávaná žaloba zákon č. 333/2011 nebol účinný, tento nadobudol účinnosť až 1.1.2012 a žaloba bola podaná 1.8.2011. Poukázal na to, že označenie Slovenskej republiky je len nadbytočné a v žiadnom prípade nespôsobuje nesprávne označenie žalovaného subjektu, či nedostatok pasívnej vecnej legitimácie a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. 5Co/212/2016-114 zo dňa 26.7.2016. Zároveň uviedol, že je povinnosťou súdu bez zreteľa na označenie v návrhu zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán, do pôsobnosti ktorého patrí uplatnený nárok. S prihliadnutím na ust. § 73, 135 ods. 1 CSP navrhol, aby súd pripustil zmenu označenia žalovaného v rade 2) o ktorom návrhu súd rozhodol na pojednávaní konanom dňa 13.6.2017.

8. Právny zástupca žalobcov zároveň navrhol, aby súd vykonal znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatria, ktorý vyčísli, resp. určí výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcom úmrtím syna a brata vznikla. Na preukázanie predložil citované rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/212/2016 (pozn. súdu z rozhodnutia vyplynulo, že v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 27C/84/2015 je riešený nárok žalobkyne v rade 1) na náhradu vecnej škody voči žalovanému v rade 2) v ktorom spore je uplatňovaný nárok na zaplatenie aktuálne škody 500,- € kde bola riešená otázka pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v rade 2) a spôsob jeho označenia). Žaloba v danej veci však bola podaná 16.2.2015 t.j. už za účinnosti zákona č. 333/2011 Z.z..

9. Žalovaný v rade 1) doručil súdu dňa 24.10.2011 vyjadrenie k žalobe žalobcov v ktorom uviedol, že doposiaľ nebol obvinený a uznaný za vinného do skutku. Za spôsobenú škodu zodpovedá i prevádzkovateľ vozidla a značný podiel na dopravnej nehode má i vodič motocykla, ktorého v dôsledku vysokej rýchlosti pri vjazde na hlavnú cestu nemohol ani vidieť a dať mu prednosť v jazde. K dopravnej nehode na ktorej mal účasť došlo pri plnení služobných povinností počas vedenia motorového vozidla SEAT ALHAMBRA EČ A.-XXX F.. Žiadal návrh žalobcov v celom rozsahu zamietnuť.

10. Žalovaný v rade 2) Finančné riaditeľstvo SR v podaní doručenom súdu 22.2.2016 (č.l. 172) súdu oznámil, že podľa § 10 ods. 1 a 4 zákona č. 331/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva Colné riaditeľstvo SR podľa predpisov účinných do 31.12.2011 je Finančným riaditeľstvom SR podľa tohto zákona a práva a povinnosti vyplývajúce zo služobného pomeru, štátnozamestnaneckých vzťahov, pracovnoprávnych vzťahov a z iných právnych vzťahov od 1.2.2012 z colného úradu prechádzajú na Finančné riaditeľstvo SR. Poukázal na to, že SR Colné riaditeľstvo nemá v tomto konaní vecnú legitimáciu a žiadal, aby súd žalobu žalobcu voči nim zamietol. Žalovaný v rade 2) v podaní doručenom súdu 5.6.2017 (č.l. 329-330) oznámil poisťovni Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. že sa vedie vo veci konanie, kde je žalovaným subjektom v rade 2) ako právny nástupca Colného riaditeľstva SR a preto poisťovňu vyzýva na stup dokonania ako intervenienta postupom podľa § 86 ods. 3 CSP. Na toto oznámenie Allianz - Slovenská poisťovňa a.s. oznámila (č.l 332-334 spisu), že nemá záujem vystupovať v danom spore ako intervenient a neexistuje žiadna povinnosť (zákonná ani zmluvná) plniť z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti z škodu titulom nemajetkovej ujmy. Žalovaný v rade 2) (v roku 2011 Colné riaditeľstvo SR, Mierová 23, 815 11 Bratislava) vo vyjadrení doručenom súdu 7.11.2011 uviedol, že dopravná nehoda, následkom ktorej mali byť porušená práva žalobcov nie je konaním resp. toto nie je možné považovať za činnosť organizácie - bývalého zamestnávateľa žalovaného v rade 1). Uvedeným porušením právnej povinnosti zo strany žalovaného v rade 1) došlo k vybočeniu z rámca činností plnenia služobných úloh. Toto konanie nie je možné považovať za činnosť organizácie, ktorá ho zamestnávala, resp. plnenie jej úloh. Toto zakladá výlučnú priamu zodpovednosť žalovaného v rade 1). Žalovaný v rade 1) porušil povinnosť vyplývajúcu mu z zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke žalovaný nemá vedomosť o tom, ako trestné konanie skončilo voči žalovanému v rade 1). Bez ohľadu na to žalovaný v druhom rade neporušil žiadnu právnu povinnosť, ktorej porušenie by mohlo viesť k vzniku zodpovednosti za spôsobenú ujmu.

11. Súd vo veci uznesením zo dňa 17.9.2012 konanie prerušil do právoplatného skončenia trestného konania vedeného na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 28T/19/2012 v ktorom konaní bola riešená trestná vec žalovaného v rade 1) a skutok, ktorý zakladal nárok uplatnený v tomto súdnom spore.

12. Právny zástupca žalobcov súdu v liste (č.l. 71 spisu) dňa 14.7.22014 oznámil, že trestná vec proti žalovanému v rade 1) bola právoplatne skončená, žalovaný v rade 1) H. M. bol rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 28T/19/2012-716 uznaný za vinného za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona podmienečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba vo výmere 2 roky. Zároveň bol H. M. uložený trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá po dobu 4 rokov a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného T. Š. odkázal s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie. Súčasťou tohto podania bol i rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 28T/19/2012-716 zo dňa 8.4.2014 (č.l. 72-79 spisu). Podľa doplneného podania právneho zástupcu žalobcov bol súdu predložený rozsudok obsahujúci vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti (doložka) dňom 24.4.2014 čo do výroku o vine a treste a 8.7.2014 do výroku o škode. Súčasne právny zástupca žalobcov súdu predložil uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/44/2014-748 zo dňa 8.7.2014, ktorým súd odvolanie T. Š. zamietol, pretože je nedôvodné (pozn. už v predmetnom uznesení odvolací súd konštatoval, že v zmysle konštantnej judikatúry (Rt 29/1969) nárok na náhradu škody spôsobenej pracovníkom trestnej osobe alebo cudzej organizácii zavineným porušením povinností pri plnení pracovnej úlohy alebo v priamej súvislosti s ňou môže v adhéznom konaní uplatniť len organizácia, s ktorou je pracovník v čase spôsobenia škody v pracovnom pomere. Poškodenej tretej osobe alebo cudzej organizácii v takom prípade nepatrí nárok na náhradu škody voči pracovníkovi; svoje nároky môže uplatniť len proti organizácii, v ktorej bol páchateľ v čase spáchania činu pracovníkom, nie však v trestnom konaní proti páchateľovi), že okresný súd nemal v rozsudku ani o uplatňovanom nároku na náhradu škody rozhodovať.

13. Právny zástupca žalovaného v rade 1) vo vyjadreniach doručených súdu 23.2.2016, 22.11.2016 (č.l. 225 a nasl.), 5.12.2016 (č.l. 260 a nasl.), 14.12.2016 (č.l. 272 -274), 8.2.2017 na čl.288-293 spisu, 11.4.2017 č.l. 307-309 spisu opakovane uviedol, že žalovaný v rade 1) bol v dobe dopravnej nehody nepochybne zamestnancom Colného riaditeľstva SR (priamo bol v uniforme colníka) a riadil služobné motorové vozidlo Seat Alhambra v rámci výkonu služby, vozidlo svojho vtedajšieho zamestnávateľa. Žalovaný v rade 1) sám teda za škodu nezodpovedá a ani nemôže zodpovedať. Poukázal na ust. §§ 420, 427 a 428 OZ a zásadu objektívnej zodpovednosti, súčasne poukázal na ust. § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001Z.z. o povinnom zmluvnom poistení, kde poistený má právo aby poisťovňa za neho nahradila poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Súd žalobe môže vyhovieť len vtedy, keď žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, teda pasívnej vecnej legitimácie. Vzhľadom na podrobne rozpísané dôvody nie je teda žalovaný v rade prvom ako vodič motorového vozidla nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Vyjadrenie finančnej správy deklaruje, že motorové vozidlo bolo v období od 1.1.2009 do 31.2.2009 povinne zmluvne poistené v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. na preukázanie tvrdenia predložil komunikáciu so žalovaným, ktorá potvrdzovala poistenie motorového vozidla eč. A.-XXXBN Navrhol, aby súd žalobu voči žalovanému v rade 1) z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného v rade 1) zamietol.

14. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorých vykonal dokazovanie výsluchom všetkých žalobcov a z ich výpovedí, vyjadrení právnych zástupcov strán sporu a obsahu spisového materiálu k veci sa viažucemu mal preukázaný nasledovný skutkový a právny stav:

15. Právny zástupca žalobcov zotrval na písomných podaniach, ktoré boli súdu doručené a uviedol, že náhla tragická udalosť zakladá nárok z titulu nemajetkovej ujmy. Vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného v rade 2/ uviedol, že ide o organizáciu, kde bol zamestnaný žalovaný v rade 1/, táto organizácia je vlastníkom motorového vozidla, čiže bezpochyby je žalovaný v rade 2/ pasívne legitimovaný. Zo strany žalovaného v rade 1/ došlo k excesu, čiže je povinný nahradiť nemajetkovú ujmu. Uviedol, že neuplatňujú žalobcovia nárok na náhradu škody, ale nárok na nemajetkovú ujmu. Nie sú mu známe judikáty v danej veci, resp. nenašiel žiaden taký, ktorý by vylučoval vodiča motorového vozidla pri nároku na nemajetkovú ujmu. V prípade, pokiaľ vo veci súd rozhodne, bude toto zrejme judikované ďalším rozhodnutím, teda nech rozhodne Najvyšší súd SR v danej veci. Vo vzťahu k vyjadreniu zástupcu žalovaného v rade 2/ poukázal na ustanovenie §-u 73 aktuálneho Civilného sporového poriadku a

k podanému premlčaniu alebo vzneseniu námietky premlčania uviedol, že súd je viazaný výškou, nárokom, ktorý je vlastne uplatnený do určitej výšky alebo konkrétne stanovenie výšky ako takej závisí od úvahy súdu, čiže námietka premlčania ako taká dôvodná nie je. Právny zástupca žalobcov uviedol, že žalobcovia zotrvávajú na nimi podanej žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy zo dňa 2.6.2011. Majú zato, že sú splnené všetky podmienky a naplnené ustanovenia §-u 13 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v rade 1/ sa ani jednému zo žalobcov v rade 1) až 5) neospravedlnil, neprejavil žiaden súcit, teda v danom prípade nemožno hovoriť o tom, že zo strany žalovaného v rade 1/ bolo dané žalobcom morálne zadosťučinenie, ktoré by zmiernilo ich stranu milovaného syna, resp. brata alebo že by zmiernilo ich bolesť. Z vykonaného dokazovania je jednoznačne preukázané, že žaloba žalobcov v rade 1) až 5) je dôvodná a opodstatnená. Týmto bolo výrazným a intenzívnym spôsobom zasiahnuté do ich rodinných a osobných životov, týmto bola spôsobená značná nemajetková ujma ovplyvňujúca ich každodenný život v negatívnom slova zmysle. Žalobcovia v rade 1) až 5) zotrvávajú na výške, ktorú požadujú čo sa týka nemajetkovej ujmy. Čo sa týka žalobkyne v rade 1), túto nemajetkovú ujmu čo do psychickej ujmy aj preukázali znaleckým posudkom, kde znalecký posudok túto ujmu určil na viac ako 19.000,- Eur. Žalobkyňa v rade 1) však utrpela iné ako psychické zranenia, resp. choroby a preto žiadal jej výšku navýšiť práve o tieto ďalšie ochorenia nad sumu 19.000,- Eur. Čo sa týka ďalších žalobcov v rade 2) až 5), títo zotrvávajú na požadovanej výške, tak ako ju označili v podanej žalobe. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, najmä na listinné dôkazy ako aj výsluchy jednotlivých účastníkov sporu navrhoval, aby súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaných v rade 1/ a 2/, aby žalobcom v rade 1) až 5) spoločne a nerozdielne zaplatili nemajetkovú ujmu v peniazoch a zároveň aby súd zaviazal žalovaných v rade 1/ a 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Pokiaľ súd nezaviaže na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy žalovaného v rade 1/ H. M., tak žalobcovia v rade 1) až 5) navrhujú, aby súd nepriznal trovy tohto konania žalovanému v rade 1/, ktoré by mu boli povinní zaplatiť žalobcovia v rade 1) až 5) pre jeho zavrhnutia hodné konanie, ktorým spôsobil smrť Y.. T. Š. a za toto konanie sa žalobcom v rade 1) až 5) vôbec neospravedlnil a ani len nevyslovil ľútosť za svoje konanie, hoci toto, tak ako v trestnom tak i v civilnom konaní bolo namieste. Ospravedlnenie, na ktoré poukázal v tomto súdnom konaní žalovaný v rade 1/, ktoré bolo súčasťou trestného spisu v písomnej forme, žalobcovia v rade 1) až 5) nepokladajú za ospravedlnenie, pretože z jeho obsahu žiadne ospravedlnenie voči ich osobám nevyplýva. Keďže sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, navrhol preto súdu, aby žalovanému v rade 1/ náhradu trov konania nepriznal.

16. Právny zástupca žalovaného v rade 1/ zotrval na písomných podaniach, ktoré boli súdu doručené. Pasívna legitimácia samotného žalovaného v rade 1/ nie je daná. V čase, keď došlo k dopravnej nehode, bol vo výkone služby, vykonával riadne služobný pomer a prácu v služobnom pomere. Poukázal pritom na ustanovenie §-u 420 a 427 Občianskeho zákonníka a zamestnanec ako taký nemôže zodpovedať za činnosť, ktorú realizoval vlastne vo výkone služby a pre právnickú osobu, ktorá vlastne bola držiteľom alebo mala k dispozícii motorové vozidlo. Z tohto dôvodu je nepochybné, že pasívna legitimácia žalovaného v rade 1/ nie je daná a v tomto smere žiadal, aby súd voči žalovanému v rade 1) žalobu zamietol.

17. Zástupca žalovaného v rade 2/ namietal nedostatok vecnej legitimácie žalovaného v rade 2/ v časti, kde bol označený pôvodne Colné riaditeľstvo, pričom došlo k spresneniu na Finančné riaditeľstvo SR. V danej veci poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci 78 z roku 2016, ktorý jednoznačne uvádza, že nedostatok pasívnej vecnej legitimácie je dôvodom na zamietnutie samotného návrhu. Pokiaľ súd takúto argumentáciu neprijme, z opatrnosti namietol premlčanie nároku v časti žalobkyne v rade 1), v časti 18.000,- Eur, ktorý nárok bol o túto sumu navýšený. Z týchto dôvodov ako i dôvodov, ktoré boli uvedené v písomných podaniach žiadal, aby súd žalobu voči žalovanému v rade 2) taktiež zamietol.

18. Súd vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP oboznámením podania zo strany žalovaného v rade 1/ č.l. 329 až 330, podania, ktoré bolo doručené zo strany Allianz - Slovenská poisťovňa elektronicky súdu dňa 12.6.2017, rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 8.4.2014 č. konania 28T/19/2012-716, ktorým rozsudkom bol obžalovaný H. M. právoplatne uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa §-u 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon mu bol odložený na skúšobnú dobu v trvaní dva roky. Taktiež mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo na 4 roky, uznesenie Krajského súdu Žilina č. konania 1To/44/2014-748 zo dňa 8.7.2014, ktorý podľa §-u 319 Trestného poriadku odvolanie poškodeného T. Š. zamietol, pretože podľa toto nie je dôvodné.

19. Žalobkyňa v rade 1) vo výpovedi opísala priebeh, akým jej bolo oznámené úmrtie syna Petra. Syn s nimi žil až do svojej smrti, nezaložil si ani svoju vlastnú rodinu, bol veľmi veselý, pozitívne mysliaci. Stratu ako takú vnímajú veľmi citlivo, ide o neodčiniteľnú ujmu. Matka ako taká by nemala chodiť na hrob svojho syna, ale mala by sa tešiť z vnúčat. Syn navštevoval Základnú školu v T., ročník 1 až 9, potom študoval na U. J. v F. F.. Aj keď ide o štátnu školu, naďalej mu pomáhali ako rodičia, chystali ho do školy, či už so stravou, prala, varila, žehlila. Následne prešiel na strednú školu do V., kde vlastne skončil, išlo o policajnú školu. Taktiež sa počas tohto obdobia spoločne s mužom o neho starala. Ukončil vysokú školu v F. F., skončil ako magister v polícii. T. bol najstarší. Bol veľmi poriadkumilovný, pomáhal otcovi, rúbal drevo. S Y., ktorá je jeho mladšou sestrou boli ako spriaznené duše. V tom čase sa liečila na bežné civilizačné choroby. Po smrti syna má ťažké depresie, stráca sa jej pamäť. Pokazila sa jej astma, má ťažké ochorenie pľúc, lieči sa na vysoký krvný tlak. U Y.. J. sa lieči, má veľa liekov a ťažkú liečbu. Z tohto dôvodu taktiež jej manžel a celá rodina musí znášať jej výkyvy nálad. Niekedy naozaj plače, potom plače celá rodina. Čiže celkovo sa jej pokazilo zdravie. Na spánok berie od Y.. J. lieky, pokiaľ tieto nezoberie, pozerá až do rána, čiže nemá žiaden spánok. Snaží sa tak aspoň nejakým spôsobom odľahčiť túto situáciu, oddýchne si v záhrade, v lese. Lieči sa aj u ďalších lekárov a to Y.. I. v V. W. Y., chodí k Y.. Q., na alergológiu k Y.. U. a na psychiatriu k Y.. J.. Tohto času je invalidná dôchodkyňa, jej príjem je iba 200,- Eur, manžel chodí do práce, takýmto spôsobom sa lieči. Je jedinou zárobkovo činnou osobou, bez T. je dom prázdny. Uviedla, že užíva lieky z psychiatrie a to Elicea, Aqaurin, Fronbin, Triceuptin, Protazin, Brintellix, ďalej je tu uvedené pľúcne Serebide, Montasta, Ventolin, kardio Telminsartan, Bisobella, Dccel, Ezetrol, Torvahard, alergia Desloratadin, Nosunex, Aubalerg, Prednison, Epipek, Epipen, ktoré užíva každý deň. Ospravedlnenie od žalovaného v rade 1) neakceptuje spoločne s manželom.

20. Žalobca v rade 2) vo výpovedi sa stotožnil so všetkým, čo povedala jeho manželka. Je pravdou, že on sa liečil prácou, na nejakú návštevu lekára ako takú nemal čas, pretože majú ešte aj ďalšie mladšie deti. Dve z nich v tom čase chodili na vysokú školu, najmladší sa učil za kuchára, čiže nemal naozaj nejaký čas na túto liečbu. Chýba mu rodinná pohoda, syn T. bol chlap, s ktorým sa naozaj dokázal porozprávať o všetkom. V tom čase on ako otec živil vlastne tri deti, živnosť v tom čase neprekvitala a ani neprekvitá a v práci v tom čase zarábal životné minimum, teraz je jeho príjem okolo 440,- až 500,- Eur mesačne. Čo sa týka jeho zdravia má vysoký tlak, ale jednoducho sa nemôže liečiť, musí robiť, pretože naozaj má iba tento príjem. Maródovať nemôže, keby maródoval, tak by ho prepustili zo zamestnania. Vtedy, keď T. žil, ten život bol naozaj úžasný, dával im energiu, pomáhal mladším deťom, bol veľmi aktívny, žilo sa im veľmi dobre. Bol aj disciplinovaný, nebola na neho žiadna sťažnosť.

21. Žalovaná v rade 3) uviedla, že brat T. bol o dva roky starší, bývali v dome, otec chodil do práce, robil v Českej republike, čiže bol brat najmä pomocou pre mamu. Bol to úžasný chlapec, pomáhal celej rodine, súrodencom, staral sa o ňu, bol veľmi ochranársky typ. Bol najstarší a dá sa povedať, že v tomto období bol aj najdôležitejší, alebo druhý najdôležitejší chlap v rodine. Chodili spolu, cestovali spolu aj keď ona študovala na strednej škole. T. bol vlastne poistkou pre mamu, ten život sa úplne zmenil, už nikdy nebude úplný a taký ako bol predtým. V tom čase sa jej narodil chlapček, čiže bola za pani doktorkou a táto jej predpísala lieky, navštívila aj kineziológa ako odborníka, ktorý má dať do súladu telo a dušu. Čo sa týka spánku, určite nebola na tom tak, ako mama, avšak v tomto období celú tú úlohu u nich doma prevzal jej manžel. Neustále sa budila, stále videla T., čiže naozaj toto nebolo jednoduché obdobie a v podstate nie je to v poriadku ani doposiaľ. T. bol zdravý, bol vitálny človek, bol športovec. V tom čase nemal rodinu, aj keď mal priateľku. Tohto času už by mohol mať deti a mohli to byť jej synovci alebo netere a mohli byť spolu. Mama sa trápi dodnes, berie značné množstvo práškov, veľmi sa o ňu boja a otec tento je pilierom nielen pre nich, ale najmä aj pre mamu.

22. Žalobkyňa v rade 4) uviedla, že s bratom T. bývali spolu na byte v Ž.. Jeho smrť je doživotná trauma. Ona sama má syna šesť a pol ročného, tak ako aj sestrine dieťa i to jej sa veľmi na brata podobajú. Po smrti T. s bývalým manželom, navštívili H.. A. s tým, že vlastne v dôsledku takejto tragédie komunikácia medzi nimi viazla a doľahlo to hlavne na nich po psychickej stránke, preto vyhľadali aj takúto pomoc. Dával im príklady, ako sa majú cez toto preniesť. Postupom času sa však snaží s tým stotožniť. Nemôže hovoriť, že by to bolo dobré. Zo začiatku to bolo naozaj veľmi hrozné, spať sa nedalo. Pre túto udalosť odložila svadbu, pretože táto nehoda sa stala dva týždne pred jej svadbou. Mala vtedy 24 rokov. Bývali spoločne v dome. Spočiatku síce bývala v Ž., kde jej brat pomohol zohnať prácu, avšak podnájom bol veľmi drahý a preto sa vrátili obaja a bývali v rodičovskom dome v Č..

23. Žalovaný v rade 5) uviedol, že pokiaľ brat zomrel, snažil sa vždy niekam utekať, odišiel, aktuálne žije na Islande, ale keby sa vrátil, nikdy by to nebolo už v poriadku. Tragédia ho poznačila v tom smere, že nedokáže mať vzťah s človekom, pretože sa obáva toho, že aj tak tento vzťah raz skončí. Keď sa dozvedel túto informáciu o smrti T., bol akurát pri počítači a tento počítač rozmlátil. Tie nasledujúce dva týždne mama neustále plakala. V tom čase on odišiel z domácnosti, nebol doma celý jeden týždeň. Vyhlásili po ňom pátranie. Keď sa sám domov vrátil, v podstate našiel tam to isté, čo tam bolo, to znamená rozbitý počítač, súrodencov, ktorí na tom boli tak ako boli. Navštívil taktiež psychológa, či je všetko v poriadku. V podstate sám zvažoval možno aj samovraždu. V tomto období si však uvedomil, že je lepšie, aby žil, nakoľko rodina si nezaslúži už ďalšiu smrť. Navštívil psychológa v Ž., avšak s týmto sa musí človek pobiť sám a musí si to vyriešiť sám.

24. Právny zástupca žalovaného v rade 1) uviedol, že za preukázaného dôkazného stavu možno vyvodiť právny záver, že H. M. v inkriminovanom čase bol vodičom služobného motorového vozidla a v tom čase zamestnanec v služobnom pomere Colného riaditeľstva Slovenskej republiky. Prevádzkovateľom služobného motorového vozidla Seat Alhambra bol jeho zamestnávateľ. Prevádzkovateľ vozidla mal všetky vozidlá v roku 2009 a aj toto vozidlo povinne zmluvne poistené a aj on sám mal uzatvorenú poistku zodpovednosti za škodu pri výkone povolania, o čom predložil potvrdenia. On sám nie je a ani nemôže byť nositeľom hmotnoprávnej povinnosti podľa §-u 420 a 427 Občianskeho zákona, preto žaloba proti nemu nie je právne relevantná. Z tohto dôvodu nie je zákonné jeho žalovať o náhradu škody nemajetkovej ujmy, pretože len Colné riaditeľstvo SR a t.č. právny nástupca Finančné riaditeľstvo SR je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti podľa §-u 427 Občianskeho zákona a teda je rovnako aj predstaviteľom pasívnej legitimácie. H. M. nemôže mať pasívnu subjektívnu legitimáciu v tomto spore o náhradu nemajetkovej ujmy. Naproti tomu prevádzkovateľ dopravného prostriedku sa nemôže a ani nedokáže uviesť dôvody liberalizácie z dôvodu ich neexistencie a teda len ten je nositeľom pasívnej vecnej legitimácie. Preto žaloba na náhradu je právne dôvodná proti prevádzkovateľovi motorového vozidla, teda právnickej osobe uvedenej v žalobe v 2. rade, ktorá je nositeľom pasívnej vecnej legitimácie alebo je prípadne dôvodná proti inému subjektu, ktorého ale žalobcami nebol označený v návrhu. Pokiaľ žalovaný poslal list, v tomto uviedol jednoznačne, že ľutuje, čo sa stalo, aj keď nemal zrejme tento také náležitosti, ako by sa možnože patrilo. V tomto smere je to však irelevantné. Aj na ňom to zanechalo taktiež stopu z tejto udalosti. Poukázal na to, že v konaní na Okresnom súde Žiline prvé slová, ktoré boli zo strany žalovaného zneli, že ľutuje to, čo sa stalo.

25. Právny zástupca žalovaného v rade 2) zotrval na písomných stanoviskách a vyjadreniach v danom súdnom spore.

26. Na daný súdny spor súd aplikoval tieto zákonné ustanovenia podľa ktorých aj posúdil nárok žalobcov:

Podľa čl. 19 ods.1, ods.2 a ods.3 Ústavy Slovenskej republiky (č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení):
(1) Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.
(2) Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
(3) Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 22 ods.1, ods.2 Ústavy Slovenskej republiky:
(1) Listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.
(2) Nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Podľa ust. § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obč. zák.“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa ust. § 13 ods.1,2 a 3 Obč. zák.:

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
(3) Výšku náhrady podľa ods.2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Podľa § 420 ods. 1, 2 OZ
(1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.
(2) Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 427 ods. 1 a 2 OZ
(1) Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.
(2) Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 853 ods. 1 OZ
(1) Občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

27. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 Obč. zákonníka je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Avšak otázku, kto je v tom, ktorom prípade subjektom ochrany a kto je objektom zásahu, musí súd v konaní o ochranu osobnosti riešiť vždy medzi prvými. Pokiaľ súd nemá vyriešenú otázku do práv koho bolo zasiahnuté a kto sa dopustil zásahu medzi zásahom a spôsobenou nemajetkovou ujmou, nie je opodstatnené riešenie otázky nedovolenosti zásahu, jeho intenzity, dôsledkov atď. Z tohto hľadiska je preto predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako zistenie, že žalovaný fyzická alebo právnická osoba sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní považoval za zásah do jeho oprávnených práv , a z ktorého vyvodzoval svoje právo na ochranu osobnosti. Teda skúmanie toho, kto je v spore vecne legitimovaný.

28. Súd v danom spore mal preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcov na podanie žaloby, ktorú súd ustálil s poukazom na ust. § § 11, 13 a § 116 OZ.

29. Z vykonaného dokazovania - z rozsudku Okresného súdu Žilina je nesporné, že dopravnú nehodu pri ktorej došlo k usmrteniu T. Š. (syna žalobcov v rade 1 a 2 a brata žalobcov v rade 3 až 5) zavinil žalovaný v rade 1) ako vodič motorového vozidla pri plnení pracovných úloh ako zamestnanec žalovaného v rade 2). Konaním vodiča - žalovaného v rade 1) bola naplnená skutkovú podstatu prečinu usmrtenia z nedbanlivosti podľa § 143 ods. 1, 2 Trestného zákona, a jeho konaním došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práv na súkromie, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu § 11 Občianskeho zákonníka. V posudzovanom prípade je tento zásah hlbokým a nereparovateľný. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by žalovaný v rade 1) dňa 23.9.2009 bol mimo služby (bol v služobnom pomere ako colník Colnej správy SR), práve naopak, v daný deň vykonával službu ako zamestnanec Colného riaditeľstva SR a bol v uniforme colníka. Súd v danom prípade je viazaný rozhodnutím súdu čo do viny a trestu, ktorá otázka bola jednoznačne preukázaná z trestného rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 28T/19/2012 zo dňa 8.4.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/44/2014-748 zo dňa 8.7.2014. Následne skúmal, pasívnu legitimáciu žalovaných v rade 1) a 2 a to u každého samostatne.

30. Žalovaní v rade 1 a 2 zhodne namietali, že nie sú v spore pasívne legitimovaní (v danom spore zásadná námietka), pričom súd v danom spore dospel k záveru, že pasívne legitimovaným je iba žalovaný v rade 2) ako zamestnávateľ žalovaného v rade 1) a žalovanému v rade 1) v danom spore nesvedčí pasívna legitimácia s poukazom na to, že v čase dopravnej nehody ako vodič motorového vozidla si plnil úlohy vyplývajúcemu mu z jeho pracovnoprávneho vzťahu voči žalovanému v rade 2). V čase spáchania skutku po právnej stránke kvalifikovaného ako prečin usmrtenia dňa 24.9.2011 žalovaný v rade 1) ako vodič viedol motorové vozidlo Seat Alhambra EČ: A.-XXXBN, ktorého držiteľom a vlastníkom poisteného motorového vozidla bolo Colné riaditeľstvo SR. Žalovaný teda podľa § 420 ods. 2 OZ sám za škodu nezodpovedal, nakoľko ju spôsobil pri činnosti pre svojho zamestnávateľa. Za škodu zodpovedá podľa pracovnoprávnych predpisov (tzv. regresná náhrada). U žalovaného v rade 1) vo vzťahu k zamestnávateľovi a plneniu úloh pre zamestnávateľa ako žalovaného v rade 2) nedošlo k excesu teda konaniu, ktoré by nesúviselo s činnosťou právnickej osoby, ale ktorou by žalovaný v rade 1) sledoval svoj osobný záujem, potreby, prípadne záujmy iných osôb. Pokiaľ by bol preukázaný v tomto spore exces žalovaného, zodpovedal by teda priamo, čo na podklade vykonaného dokazovania preukázané nebolo. V tomto smere súd zamietol i návrh právneho zástupcu žalobcov na vykonanie výsluchu žalovaného v rade 1), nakoľko súd mal zato, že pokiaľ nie je žalovaný v spore pasívne legitimovaným, vykonanie tohto dôkazu sa javilo ako bezpredmetné a naviac iné skutočnosti ako tie, ktoré boli žalobcom známe už z trestného konania by výsluch žalovaného v rade 1) nepriniesol. Zavinenie žalovaného v rade 1) bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Žilina. Pokiaľ by súd prisvedčil tvrdeniam žalovaného v rade 2), že za zásah do osobnosti zodpovedá vždy len tá fyzická osoba, konkrétnym konaním, ktoré bolo zasiahnuté do osobnostných práv, bola by úplne vylúčená možnosť, že za takýto zásah nesie zodpovednosť právnická osoba. Za zásah by zodpovedal výlučne žalovaný v rade 1) pokiaľ by v daný deň, čase a mieste nebol zamestnancom, ktorý si plnil úlohy vyplývajúce mu z jeho pracovnej náplne, ale bol by iba „vodičom“ motorového vozidla. Na podklade týchto skutočností súd žalobu voči žalovanému v rade 1) ako nie dôvodnú zamietol, nakoľko žalovaný v rade 1) nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (absencia pasívnej vecnej legitimácie) splnenia ktorej voči nemu sa podanou žalobou žalobcovia domáhali.

31. Súd súčasne poukazuje aj poznamenáva, že rovnako aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 23.08.2007 sp. zn. I. ÚS 137/07 uviedol, že podľa všeobecných ustanovení občianskeho hmotného práva je otázka zodpovednosti za škodu (vrátane zodpovednosti za nemajetkovú ujmu) konštituovaná tak, že za škodu resp. za ujmu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, pričom v prípade škody resp. ujmy spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých fyzických osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420 ako aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka). Zásada, že podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. OZ) zodpovedá právnická osoba aj za zásah do osobnostných práv bezprostredne spôsobený fyzickou osobou konajúcou v rámci výkonu činnosti, ktorými bola poverená právnickou osobou, nie je zásadou výlučnou. Tak, ako sú zvláštnou skupinou zásahov do majetkovej sféry tie prípady, v ktorých škoda bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 a nasl. Občianskeho zákonníka), rovnako osobitnou je aj skupina tých zásahov do osobnostnej sféry, v prípade ktorých nemajetková ujma bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov. Pokiaľ je namieste analogické použitie ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri určení, či zodpovednosť za zásah do osobnostných práv nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba, za ktorú fyzická osoba konala v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená touto právnickou osobou, je rovnako namieste analogické použitie ust. § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri určení subjektu zodpovedného za zásah do osobnostných práv, ktorý bol spôsobený prevádzkou dopravných prostriedkov.

32. Ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka neobsahujú úpravu, ktorá by osobitne riešila túto otázku. Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občiansko-právne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Súd je toho názoru, že u žalovaného v rade 2) je daná zodpovednosť, ktorú súd vyvodil analogicky podľa citovaného ustanovenia. V danom prípade ide o zodpovednosť do zásahu do osobnostných práv žalobcov, ku ktorým došlo v súvislosti s dopravnou nehodou a prevádzkou dopravného prostriedku, vedúcou k usmrteniu blízkej osoby. Tak ako v prípade škody (majetkovej ujmy) spôsobenou touto osobitnou prevádzkou, zodpovedá prevádzkovateľ vozidla, je potrebné analogicky (§ 853 a § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka) vyvodiť jeho zodpovednosť aj v prípade spôsobenia nemajetkovej ujmy na osobnostných právach. Prevádzkovateľom dopravného prostriedku je ten kto má

trvalú možnosť právnej a faktickej dispozície s ním. Pri tom nie je významné, či prevádzkovateľ bol alebo nebol bezprostredným pôvodcom zásahu do osobnosti. V danom prípade bol vodič H. M. zamestnancom Colného riaditeľstva SR - žalovaným v rade 2) ako prevádzkovateľa dopravného prostriedku a tento nehodu spôsobil v rámci činnosti, ktorou plnil svoje pracovné povinnosti. Žalovaný v rade 2) teda s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti nesie zodpovednosť za zásah do osobnostných práv žalobcov. Žalovaný v rade 1) zodpovedá žalovanému v rade 2) podľa predpisov pracovného práva, ktorý nárok si môže v tomto smere žalovaný v rade 2) voči žalovanému v rade 1) uplatniť (k tejto problematike súd poukazuje napr. i na rozhodnutie NS ČR z 3.10.2011 sp. zn. 30Cdo/1509/2011, rozsudok NS SR z 26.9.2013 sp. zn. 3Cdo/228/2012, R 128/2014).

33. Pokiaľ v priebehu súdneho sporu došlo k právnemu nástupníctvu u žalovaného v dôsledku zmeny zákona, súd s prihliadnutím na prechod práv a povinností vyslovil, že pokračuje ďalej v spore so žalovaným (aktuálne označeným v záhlaví rozsudku), nakoľko v nadväznosti na ust. § 10 ods. 1 a 4 zákona č. 331/2011 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva Colné riaditeľstvo SR podľa predpisov účinných do 31.12.2011 je Finančným riaditeľstvom SR podľa tohto zákona a práva a povinnosti vyplývajúce zo služobného pomeru, štátnozamestnaneckých vzťahov, pracovnoprávnych vzťahov a z iných právnych vzťahov od 1.2.2012 z colného úradu prechádzajú na Finančné riaditeľstvo SR.

34. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi zosnulým T. Š. a jeho rodičmi a tiež i súrodencami boli sociálne, morálne a kultúrne vzťahy tak ako medzi blízkymi osobami. Ich vzájomný a rodinný život ktorý dovtedy viedli v rámci rodiny bol týmto zásahom rozvrátený, ktorú skutočnosť opakovane potvrdili všetci žalobcovia zhodne vo svojich výpovediach na pojednávaní, najmä žalobkyňa v rade 1) ako matka, ktorá sa v dôsledku tejto udalosti dlhodobo lieči u odborného lekára psychiatra, pričom úplne aj s odstupom času sa z tragickej udalosti, ktorá zasiahla rodinu nespamätal ani jeden z jej členov (rodičia ani súrodenci). Súd je povinný zobrať pri rozhodovaní do úvahy aj tú skutočnosť, že bez akýchkoľvek pochýb, nečakaným šokujúcim úmrtím syna a brata pri dopravnej nehode, došlo k veľmi vážnej citovej ujme a k tak závažnému zásahu do práv na ochranu osobnosti, ktoré spočívajú v obmedzení súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nemôže byť na mieste. Následky zásahu, ktorý je predmetom návrhu sú nereparovateľné, náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla však môže byť poskytnutá v peniazoch a môže aspoň prispieť k zmierneniu stavu.

35. V rámci priznania konkrétnej sumy tomu ktorému žalobcovi súd poukazuje že pri určení primeranosti prihliadal i na iné rozhodnutia v obdobných veciach. Súd v danom spore priznal rodičom každému po 18000,- € a súrodencom (žalobcom v rade 3 až 5) každému sumu po 6000,- €. Výška nemajetkovej ujmy bola súdom určovaná s ohľadom na intenzitu, rozsah a trvanie zásahu pri zohľadnení vzťahu pozostalého k nebohému, po preukázaní všetkých väzieb, ktoré ako rodinní príslušníci mali v čase zásahu do práva na ochranu osobnosti. Tu boli teda preukázané silné sociálne, morálne, citové putá vytvorené v rámci súkromného a rodinného života. Zosnulý T. žil s rodičmi ako i dvoma súrodencami v spoločnej domácnosti, vzhľadom na jeho mladý vek nemal ešte vlastnú rodinu. Z nečakanej smrti majú žalobcovia stále pocit úzkosti, smútku, straty možnosť viesť už spoločný riadny rodinný život v takom rozsahu ako to bolo za života T.. Súd v danom prípade neurobil rozdiel čo do stanovenia finančnej hodnoty - výšky ujmy u rodičov, nakoľko preukázateľne stratou syna utrpeli obaja. Spôsob akým konkrétna osoba dotknutá takouto tragédiou znáša stratu, smútok a prežíva túto životnú situáciu je u každého individuálny, inak tomu nebolo ani v tomto prípade u žalobcov. Pokiaľ právny zástupca žalobkyne v rade 1) poukazoval na výšku určenú v znaleckom posudku č. 96/2016 vypracovaný znaleckým ústavom (č.l. 376-385 spisu), ktorý súdu predložil a s prihliadnutím k zdravotnému stavu, ktorému sa v tomto smere suma 36000,- Eur javila ako primeranou, súd sa s týmto nestotožnil s poukazom na to, že tento posudok zohľadňoval u žalobkyne v rade 1) hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácii v bodovom rozsahu 1100 bodov, čo je iný nárok ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a nárok na náhradu za bolesť a sťažene spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ sú samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby. Naviac v rámci záverov z tohto znaleckého posudku bolo preukázané, že žalobkyňa už v čase pred úmrtím syna T. bola liečená u odborného lekára psychiatra (psychiatricky liečená od roku 2007 str. 384 spisu v posudku) a teda i jej výpoveď v konaní pred súdom v tomto smere bola „rozporná“, pokiaľ sa liečila v čase pred smrťou iba z bežných civilizačných chorôb.

Priznané čiastky priznané vo výrokovej časti rozsudku súd považoval za primerané s poukazom na zásah do práv žalobcom. Pokiaľ žalovaný v rade 2) namietal premlčanie nároku žalobkyne v rade 1) v rozsahu navýšenia oproti pôvodnému žalobou uplatnenému nároku, súd s poukazom na výšku priznanej sumy žalobkyni v rade 1) nemal dôvod pre riešenie tejto otázky. Súd pri určovaní a posudzovaní nemajetkovej ujmy prihliadol i na iné konkrétne právoplatné rozhodnutia v obdobných veciach a to rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 20Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015 , Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 14Co 339/2011 zo dňa 20.11.2012 (smrť syna pri dopravnej nehode priznaná suma 8600,- €), NS SR sp. zn. 4Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012 (za smrť dcéry/ chodkyne priznané rodičom po 15000,- € a súrodencom 2x 2000,- €).

36. Lehotu na zaplatenie súd nestanovil 3 dni, ale s poukazom na výšku priznanej čiastky na zaplatenie uložil lehotu 30 dní, čím nie sú v žiadnom smere dotknuté práva žalobcov.

37. Vo zvyšnej časti presahujúcej nárok žalobcov 1), 3),4) a 5) zamietol.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP)
(1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
(2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 253 ods. 1 až 3 CSP
(1) Ak strana v konaní navrhne vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok.
(2) Ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku, najneskôr spolu s ustanovením znalca uloží povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania.
(3) Ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP
(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovelo v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Priznanie náhrady trov konania bez ohľadu na otázku ich uplatnenia je zrejmá i z dikcie ust. § 255 ods. 1 CSP <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>, podľa ktorého súd priznáva aktuálne náhradu trov konania (podľa pomeru úspechu vo veci) i bez návrhu na priznanie náhrady trov konania.

39. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania súd postupoval u žalobcov vo vzťahu k žalovanému v rade 2) postupom podľa § 255 ods. 1 CSP i s prihliadnutím k tomu, že rozhodnutie o výške priznaného nároku záviselo od úvahy súdu. Rovnako tak postupoval i vo vzťahu žalovaného v rade 1) vo vzťahu k žalobcom, kedy priznal nárok aj žalovanému v rade 1). Súd v danom prípade nemohol konštatovať dôvod hodný osobitného zreteľa tak ako má na mysli ust. § 257 CSP. Súd v danom prípade dospel k záveru, že takýto prípad by bol daný vtedy, pokiaľ by žalobcovia i po vyslovení predbežného právneho názoru netrvali na podanej žalobe voči žalovanému v rade 1). Súd má zato, že pokiaľ i po vysvetlení zákonnej úpravy zo strany právneho zástupcu žalobcovia za daného stavu naďalej trvali na podanej žalobe (morálna stránka nároku voči žalovanému v rade 1) nie je rozhodujúca), musia znášať dôsledky svojho rozhodnutia, čo nie je možné pričítať na ťarchu žalovaného v rade 1), ktorý sa v danej veci tiež dal zastúpiť právnym zástupcom a od podania žaloby namietal svoju pasívnu legitimáciu v danom spore. Pokiaľ klient - účastník aj napriek vysvetleniu jeho právneho zástupcu trval na uplatňovaní nejednoznačných nárokov (napríklad práve na základe emotívnejšieho prístupu k predmetu sporu) potom je v prípade neúspechu v spore plne primerané, aby znášal trovy konania. O konkrétnej výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

40. O povinnosti žalovaného v rade 2) zaplatiť súdny poplatok za žalobu bolo rozhodnuté podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, podľa ktorého ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom. Nakoľko žalobcovia boli od platenia súdnych poplatkov oslobodení, podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb., súd na zaplatenie súdneho poplatku v sume 1686,- eur (pol. 7b písm. b/ Sadzobníka t.j. 66,- eur + 3% z priznanej sumy) zaviazal žalovaného v rade 2).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Čadca v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z.).